

สรุปข้อมูลข่าวสารอุตสาหกรรมการบินของไทย : ฉบับย่อ

ประจำเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖

แผนกวิจัยและพัฒนาธุรกิจการบิน สำนักวิจัยและพัฒนาธุรกิจการบิน สถาบันการบินพลเรือน

ข้อมูลการขนส่งทางอากาศประจำเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ จาก สมาคมการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ (The International Air Transport Association: IATA) ซึ่งเผยแพร่เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๖ ระบุว่า ปริมาณการขนส่งผู้โดยสาร (Revenue Passenger – Kilometer: RPK) ประจำเดือนมกราคม ๒๕๕๖ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๗ จากเดือนเดียวกันปีก่อน โดยปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (Available Seat – Kilometer: ASK) อยู่ที่ร้อยละ ๒.๒ และอัตราการใช้บรรทุกผู้โดยสาร (Passenger Load Factor: PLF) อยู่ที่ร้อยละ ๗๗.๑ อย่างไรก็ตาม IATA มองว่า ตัวเลขการเติบโตดังกล่าวจะต่ำกว่าความเป็นจริง เนื่องจากความต้องการเดินทางในเทศกาลตรุษจีน ซึ่งเมื่อปี ๒๕๕๕ เทศกาลตรุษจีนตรงกับเดือนมกราคม ในขณะที่ปีนี้ ตรงกับเดือนกุมภาพันธ์ ดังนั้น ปริมาณการเติบโตของการเดินทางทางอากาศในเดือนมกราคม ๒๕๕๖ นี้ น่าจะสูงกว่านี้ในความเป็นจริง ซึ่ง IATA คาดการณ์ว่า จะอยู่ที่ร้อยละ ๓.๕ แม้ว่าตัวเลขการเติบโตดังกล่าวจะต่ำกว่าอัตราขยายตัวของการเดินทางทางอากาศของผู้โดยสาร โดยเฉลี่ยในปี ๒๕๕๕ แต่แนวโน้มการเติบโตในปีนี้ ก็ยังคงมีอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่เมื่อสองสามเดือนก่อน

การเติบโตของปริมาณการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศนั้น เป็นผลมาจากเศรษฐกิจโลกส่งสัญญาณที่ดีขึ้น โดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกา และ จีน นอกจากนี้ ปัญหาเศรษฐกิจในยุโรปก็เริ่มมีแนวโน้มที่จะมีเสถียรภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงที่ยังคงมีอยู่ คือ ผลกระทบจากการตัดงบประมาณของสหรัฐฯ และราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่ยังคงสูง

สำหรับการขนส่งสินค้าทางอากาศนั้น IATA มีรายงานว่า ปริมาณการขนส่งสินค้าทางอากาศ (Freight Ton-Kilometers: FTK) เพิ่มขึ้นจากเดือนเดียวกันของปีก่อนถึงร้อยละ ๕.๐ ซึ่ง IATA ก็มองว่าเป็นตัวเลขที่สูงกว่าที่ควรจะเป็น เนื่องมาจากเทศกาลตรุษจีนเช่นกัน ในขณะที่ ปริมาณการผลิตด้านการขนส่งสินค้า (Available Freight Ton-Kilometers: AFTK) ขยายเป็นร้อยละ ๒.๑ ส่วนอัตราการใช้บรรทุกสินค้า (Freight Load Factor: FLF) อยู่ที่ร้อยละ ๔๑.๙

อาจกล่าวได้ว่า ในปี ๒๕๕๖ นี้ อุตสาหกรรมการขนส่งทางอากาศมีการเริ่มต้นที่ดี จากสัญญาณของแนวโน้มการขยายตัวในทิศทางบวก ทั้งการขนส่งผู้โดยสารและการขนส่งสินค้า โดยเฉพาะการขนส่งสินค้าทางอากาศนั้น มีการเติบโตขึ้นอย่างชัดเจน หลังจากการชะลอตัวเมื่อปีก่อน

สำหรับอุตสาหกรรมการบินของไทยในปี ๒๕๕๖ นี้ ก็มีทิศทางที่ขยายตัวอย่างมากเช่นกัน โดยเฉพาะการขนส่งผู้โดยสาร แต่ในส่วนของการขนส่งสินค้านั้น ยังมีทิศทางตรงข้ามกับข้อมูลตามการรายงานของ IATA โดยพบว่า สายการบินของไทยเกือบทุกแห่งได้คาดการณ์ถึงแนวโน้มและเป้าหมายการขยายตัวของปริมาณผู้โดยสารที่ใช้บริการในปี ๒๕๕๖ นี้

อย่างไรก็ตาม จากการขยายตัวของธุรกิจสายการบินพาณิชย์ โดยเฉพาะการรับมอบเครื่องบินใหม่เข้าประจำฝูงบิน รวมถึงการขยายเส้นทางบินและความถี่ของเที่ยวบิน ทำให้หลายฝ่ายต่างวิตกกังวลถึงการขาดแคลนนักบิน โดยเฉพาะในประเด็นปัญหาสมองไหลของนักบิน ซึ่งน่าจะทวีความรุนแรงขึ้น

ภาวะสมองไหลในกลุ่มนักบิน เกิดจากปัญหาที่นักบินลาออกจำนวนมาก เพื่อไปปฏิบัติในสายการบินอื่นที่มีการจ้างงานในอัตราที่สูงกว่า ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันการผลิตนักบินเพื่อให้พร้อมสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนักบินผู้ช่วย หรือ ตำแหน่งกัปตัน นั้น ใช้เวลานานมาก ซึ่งปัจจุบันจำนวนบุคลากรดังกล่าวเพิ่มขึ้นไม่เพียงพอกับการเพิ่มจำนวนของเครื่องบินใหม่ของสายการบิน ดังนั้น จึงเกิดการขาดแคลนนักบินของสายการบินและเกิดการแย่งตัวนักบินนำไปสู่ภาวะสมองไหลของนักบิน ซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงประการสำคัญที่อาจเกิดขึ้นกับอุตสาหกรรมสายการบินของไทย ได้แก่ ปัญหาสมองไหลของนักบินไทย โดยเฉพาะการไหลไปยังสายการบินจากภูมิภาคตะวันออกกลาง ซึ่งให้ค่าตอบแทนในอัตราที่สูงมาก

จากแนวโน้มการขยายตัวของอุตสาหกรรมสายการบินในภูมิภาคดังกล่าวข้างต้น ทำให้ต้องเตรียมความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานอย่างเช่นท่าอากาศยาน เพื่อให้สามารถรองรับการขยายตัวของปริมาณผู้โดยสารที่จะมาใช้บริการ การคาดการณ์ถึงปริมาณเที่ยวบินและผู้โดยสารที่จะมาใช้บริการท่าอากาศยานสุวรรณภูมิในปี ๒๕๕๖ นี้ มีจำนวนเกินกว่าขีดความสามารถในการรองรับของท่าอากาศยาน ในขณะที่ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.) กำลังดำเนินการเพื่อขยายขีดความสามารถของสุวรรณภูมิ ท่าอากาศยานขาขึ้น สิ่งคโปร์ ก็เตรียมสร้างอาคารที่พักผู้โดยสารแห่งที่ ๔ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการให้บริการผู้โดยสารเป็นปีละ ๘๒ ล้านคน ภายในปี ๒๕๖๐ ทิศทางการพัฒนาของท่าอากาศยานขาขึ้นเป็นสิ่งที ทอท. ต้องให้ความสำคัญ ทั้งนี้เพราะ ท่าอากาศยานขาขึ้น เป็นท่าอากาศยานที่มีศักยภาพสูงมาก จึงนับเป็นคู่แข่งสำคัญสำหรับท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

เช่นเดียวกับในด้านการจัดการจราจรทางอากาศ การเติบโตของอุตสาหกรรมการบิน ทั้งการขยายตัวของสายการบิน การเพิ่มจำนวนของเครื่องบินใหม่และเที่ยวบิน รวมทั้งปริมาณผู้โดยสารที่เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ปริมาณการจราจรทางอากาศเพิ่มสูงขึ้นด้วยเช่นกัน บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด (บวท.) ได้คาดการณ์แนวโน้มปริมาณการจราจรทางอากาศว่า จะเติบโตสูงขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ ๑๐ ต่อปี ซึ่งคาดว่าจะเกิดปัญหาความหนาแน่นของเที่ยวบินตามมา

แนวโน้มการขยายตัวของอุตสาหกรรมการบินส่งผลต่อเนื่องมาถึงด้านการพัฒนาบุคลากรการบิน ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจอย่างมากที่เกิดขึ้น ได้แก่ ความร่วมมือในการฝึกอบรมช่างอากาศยานระหว่าง บกท. กับ บริษัท แอร์บัส

ในด้านอื่นๆ นั้น มีเรื่องที่น่าสนใจ ได้แก่ การบรรลุข้อตกลงความร่วมมือกิจการระหว่างสายการบินยูเอสแอร์เวย์ส กับ สายการบินอเมริกันแอร์ไลน์ส ซึ่งเป็นผลมาจากการที่อเมริกันแอร์ไลน์ส ต้องขอรับความคุ้มครองการล้มละลายจากรัฐบาลสหรัฐอเมริกา เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๔ โดยการดำเนินการเพื่อการความร่วมมือกิจการเริ่มต้นตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเมื่อข้อตกลงความร่วมมือกิจการเสร็จสิ้นในปี นี้ ภายใต้ชื่อว่า อเมริกันแอร์ไลน์ส ก็จะทำให้อุตสาหกรรมการบินพาณิชย์ของสหรัฐฯ เหลือสายการบินขนาดใหญ่เพียง ๔ แห่ง ได้แก่ อเมริกันแอร์ไลน์ส, ยูไนเต็ดแอร์ไลน์ส, เดลต้าแอร์ไลน์ส, และเซาท์เวสต์แอร์ไลน์ส ซึ่งมีข้อดี คือ จะไม่เกิดการลดราคาเพื่อแย่งชิงลูกค้า และสายการบินน่าจะเริ่มกลับมาทำกำไรได้

ภาพรวมความเคลื่อนไหวของอุตสาหกรรมการบินของไทยในช่วงต้นปี ๒๕๕๖ นี้ จะเห็นว่า แนวโน้มการขยายตัวของอุตสาหกรรมการบินยังคงมีให้เห็น โดยเฉพาะในประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สัญญาณการขยายตัวมีให้เห็นอย่างชัดเจน ทั้งผลการประกอบการที่ดีขึ้นของสายการบิน แนวโน้มการเพิ่มจำนวนอากาศยาน จำนวนเที่ยวบินและปริมาณผู้โดยสารที่ใช้บริการท่าอากาศยานที่คาดว่าจะเพิ่มจำนวนมากขึ้น รวมไปถึง การคาดการณ์ถึงปริมาณการจราจรทางอากาศที่ท่าอากาศยานต่างๆ ซึ่งแน่นอนว่า ความต้องการบุคลากรด้านการบินก็ต้องมีมากขึ้นตามไปด้วย ไม่เฉพาะแต่เรื่องของปริมาณ เรื่องคุณภาพก็เป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึง ดังนั้น ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านการบินที่เริ่มปรากฏให้เห็นในขณะนี้ เป็นปัญหาที่ต้องรีบป้องกันและแก้ไข จึงอาจกล่าว

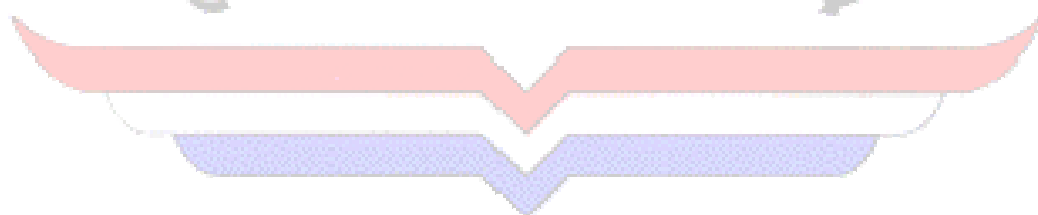
ได้ว่า ปัจจัยเสี่ยงที่อุตสาหกรรมการบินของไทยและภูมิภาคจะต้องพิจารณาอีกประการหนึ่ง ก็คือ เรื่องบุคลากรด้านการบิน

หากท่านต้องการข้อมูลสรุปข่าวสารอุตสาหกรรมการบินของไทย ประจำเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ฉบับเต็ม สามารถติดต่อได้ที่ chaluntip@catc.or.th

แหล่งข้อมูล :

เว็บไซต์องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ เว็บไซต์สมาคมการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ เว็บไซต์กระทรวงคมนาคม
เว็บไซต์กรมการบินพลเรือน เว็บไซต์บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) เว็บไซต์บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
เว็บไซต์บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด เว็บไซต์ข่าวจากสื่อมวลชนต่างๆ

Disclaimer : ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จัดทำเพื่อใช้ประโยชน์ในกิจการของ สบพ. และเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆที่น่าเชื่อถือ แต่มีอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในการค้าหรือประโยชน์อื่นใด สบพ. อาจเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงข้อมูลได้โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสี่ยงเอง สบพ. จะไม่รับผิดชอบต่อผู้ใช้หรือบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น

CIVIL AVIATION TRAINING CENTER